

forstaa, at det er en gal Politik, der føres. Og set med danske Øjne maa man ogsaa indrømme den højtærede Minister, at det vilde være overordentligt nyttigt at faa tilvejrbragt noget mere Overensstemmelse mellem de Priser, vi opnaar paa det engelske Marked for vore Produkter, og de Priser, vi skal betale for de Varer, vi faar fra England. Men hidtil er det jo ikke lykkedes.

Jeg ser refereret i et Blad, i Anledning af de Bemærkninger, som Hr. Drachmann gjorde i Gaar, at jeg skulde have kritiseret den engelske Politik, der gaar ud paa, at man lader Udlandet betale højere Priser for de Varer, man sælger, end Priserne paa Hjemmemarkedet. Ærede Medlemmer, som vil gøre sig den Ulejlighed at læse min Tale i Rigsdagstidende, og ærede Medlemmer, der var her til Stede, vil vide, at jeg ikke har rettet nogen Bebrejdelse mod den engelske Politik. Det kunde ikke falde mig ind. For det første har jeg ingen Beføjelse dertil, og for det andet vilde det være lidet forstandigt at gøre det. Der er i Virkeligheden ikke noget at sige til, at England har anlagt det Synspunkt, at de neutrale Lande skal betale deres Del af Krigsomkostningerne. Det var forlængst bebudet, at saaledes vilde det blive. Men det, jeg mener, man overfor den engelske Regering bør prøve paa, er at faa Betalingen erlagt paa en noget anden Maade. Englænderne er Folk, som mere end noget andet Folk er tilgængelige for Ræsonnementer. Jeg trøster mig til, at hvis man kommer til England, ikke med nogen Bihensigt, men med det udtrykkelige Program at træffe en saadan Ordning med Hensyn til de Priser, der betales for det, vi nødvendigvis maa afsætte paa det engelske Marked, og dem, vi skal betale for de Varer, vi absolut maa have fra England, hvorved det bliver muligt for det danske Samfund at fortsætte sin Bestaaen, vil man kunne faa det engelske Samfund til at forstaa, at det er nødvendigt for Danmark at faa en saadan Ordning. Det var derfor, jeg gjorde mine Bemærkninger forleden. Jeg vil nødig have, at det skulde blive opfattet, som om jeg paa nogen Maade vilde rette nogen Kritik mod England. Jeg appellerede kun til den engelske Nations Retfærdighedsfølelse overfor en lille Stat, der i Øjeblikket er i den Situation, at den ikke længer kan afsætte sine Varer til Priser, der svarer til de Priser, vi maa betale for de Varer, vi skal købe. Danmark er jo ikke udelukkende et Agrarland, det danske Folk er ikke et Folk, der udelukkende beskæftiger sig med Landbrug, det beskæftiger sig halvt med Landbrug og halvt

med Skibsfart, Industri og Haandværk. Vi eksporterer ikke industrielle Produkter i nogen nævneværdig Grad. Vor Industri, der beskæftiger ca. 400 000 voksne Mennesker, er saa at sige udelukkende beskæftiget med at forarbejde Varer til vort eget Forbrug. Men dette vort Land kan ikke bestaa under de Vilkaar, der nu bydes os. Derfor er det af saa overordentlig stor Vigtighed, at man fra alle Sider har Forstaaelse af Vanskelighederne, og at man ogsaa vil tage Konsekvensen deraf og prøve paa at fremføre paa rette Sted de Grunde, som nødvendigvis maa fremføres, for at vi kan faa de Lettelser, som vi før eller senere ikke kan undvære.

Med disse Bemærkninger skal jeg slutte og udtale Haabet om, at det vil blive muligt til Trods for den afvisende Holdning, den højtærede Landbrugsminister har indtaget, at naa til en Forstaaelse med den høje Regering. Partipolitisk set vilde det, ikke mindst for mit Parti, være overmaade behageligt at stille os udenfor Ringen og se, hvorledes Oprinene blev indenfor den. Men det er nu en Gang saaledes, at en Del af Folket ikke kan stille sig udenfor de andre Dele. Man kan naturligvis nok til en vis Grad nære Skadefryd og glæde sig over, at det gaar ilde; men gaar det ilde for det hele Samfund, gaar det ogsaa ilde for os. Derfor er det min Opfattelse, at det naturligste, saaledes som Vanskelighederne nu ligger, er, at de forskellige Opfattelser mødes, for at vi i Fællesskab kan naa det, der maa være det fælles Maal: at skabe det danske Samfund Sikkerhed for, at det fortsat kan bestaa.

Drachmann: Hr. Rode nævnte i nogle Bemærkninger til mig, at jeg havde fremstillet det saaledes, at den engelske Regering i sin Krigspolitik med Hensyn til Kulsituationen var gaaet i den overordentlige Kommissions Fodspor; han troede dog, at dette var at tillægge den overordentlige Kommission noget for stor Betydning, og han mente, at Forholdet snarere var det omvendte. Naar man nu ved, at den overordentlige Kommission og Systemet Ove Rode, om jeg saa maa kalde det, er saa nogenlunde et og det samme, saa er Hr. Rodes Bemærkning jo altid Udslag af nogen Beskedenhed — for Resten noget af det første fra den Side, jeg har hørt herinde. Jeg skal imidlertid lade Spørgsmaalet om Aarsag og Virkning ligge. Dog vil jeg sige, at jeg er ikke sikker paa, at vi ikke faktisk har vist Vej i denne Politik, om end den maaske i sin første Udvikling stammer fra